

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st. **Telefon številka 870.**

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Naše načelo.

VII.

Eh da, v efektivnih strankarskega boja na Kranjskem, ki sezijo tudi v deželni zbor, ki se gromadijo kakor gora med obe slovenski stranki, in ki vežejo ti poslednji, da deželna zbornica, da si je večina po dveh tretjinah slovenska, ne more postati parlament z izrazito slovensko-zaveznim označjem: v tem se kaj plastično, nazorno, prav ad oculos kaže — ta ogromna škodljivost borbe na Kranjskem v nje združevalnih oblikah za narodno in politično priložnost vsega naroda.

V prvo oboja ta divji boj slovensko stran v obnemoglost v tem pogledu, da se ne loti niti poskusa za spremembo v toliko, da bi se prebogatelo zastopstvo nemštva v deželnem zboru vsaj nekoliko skrčilo! A nadaljnja posledica razmerju med obema domačima strankama je ta, da se tej prvi krivici in škodi pridružuje še druga: da ima to nemško zastopstvo v deželnem zboru vrhu vsega še ta velikanski dobiček, da mu razmere dajejo nerazmerno več moč, nego bi jo imelo po razmerju glasov, ako bi bile razmere nekoliko bolj — recimo — normalne.

Glede na vprašanje, da li ne bi mogla slovenska stranka — ako bi ne bila razjedena po zastrupljenem boju — z zločinom in energičnim nastopom vendar doseči vsaj nekaj mandatov iz veleposestva, moremo pokazati še na drugo mesto, kjer istotako pogubno delujejo posledice domačega boja, na mesto, kjer bi se lahko tudi kaj izdatnega storilo tudi za spremembo razmer v deželnem zboru kranjskem.

Dogodek iz bližnje minolosti je, ko je sedanji ministerski predsednik Koerber znal se svojo diplomacijo uprav izsiliti iz mogočnega konservativnega plemstva na Češkem celih — če se ne motimo — 21 mandatov nemškemu veleposestvu v prilog.

Ali je naša slovenska delegacija na Dunaju še kedaj storila ni najmanjši poskus, da bi gospoda Koerberja pripravila za analogno postopanje na Kranjskem? Isti razlogi pravičnosti in vstrpljivosti, ki jih je mogel gospod Koerber navajati, da je pridobil konservativne velikaše na Češkem, da so odstopili od toliko in toliko mandatov, da so njihovi nemško-liberalni tovariši prišli do proporcionalnega zastopstva v deželnem zboru: isti vzroki — bi menili mi — bi morali veljati tudi glede veleposestva na Kranjskem! Z isto pravico, s katero je nemška manjšina na Češkem mogla zahtevati razmerno zastopstvo

— z isto pravico, pravimo, ako ne več, more zahtevati slovenski del veleposestva na Kranjskem, da dobi razmerno zastopstvo v deželnem zboru!

Je-li — vprašamo še enkrat — slovenska delegacija na Dunaju storila še kedaj kakov korak? Je-li je še kedaj poskusila izposlovati, da bi isti princip pravičnosti in spravljivosti, katerega je znal uveljaviti s toliko brižnostjo in energijo, skušal uveljaviti tudi na Kranjskem.

To se menda ni zgodilo. Vsaj javnosti ni nič znano o tem. Pa saj tudi ne more priti do kacega poskusa, ker so tudi naši državni poslanci v okovih domačih bojev. Konsekvenca te borbe je tudi na Dunaju ta-le: če je prišla od klerikalne strani inicijativa za kako potrebno akcijo, se jej ne pridružujejo liberalci; a če je prišla od liberalne strani, pa klerikalci posnemljejo prejšnje postopanje liberalcev! Če zidajo koristno eni, podirajo drugi, in se ti poslednji še neznansko vesele, da se je podrl, če tudi je bilo koristno.

Vse to se seveda vrši iz zgolj značajnosti in v imenu zvestobe do načela. Nam pa, ki ne moremo gutirati takega rivaliziranja, nam se čita v enomer, da ne vemo, kaj hočemo, da smo brez načel, brez ciljev, voda brez barve, smešne prikazni med veličinami — značajev.

Brezvpešno bi bilo, ako bi hoteli tajiti, da nas tako smešenje ne boli. Boli nas, a ne radi sebe, ampak radi stvari. Toda vse smešenje, pa naj prihaja od te ali one strani, nas vendar ne more premakniti s stališča, na katero smo se postavili; trdaj smo in nepremični v svojem uverjenju ravno zato, ker nas vodi veliko — načelo!

Politični pregled.

V Trstu, 19. februarja 1903.

Državni zbor. — Zborstva poslancev. — V večerjajsi seji poslanske zbornice se je nadaljevala razprava o vojni predlogi.

Keščanski socialist, posl. Schraffer je menil, da mora Avstrija ali tekmovali z drugimi državami v oboroževanju, ali pa trpeti, da se jo razdeli med sosednje države.

Posl. Götz je izjavil, da je prijatelj trozveze, ter da bo njegova stranka glasovala za pomnožitev vojske, ker želi, da bo ista možna.

Priporočal je vladi uvedbo dvehletne vojaške službe.

Italijanski poslanec, dr. Conci, je uvo-

nekako bolno — in tedaj se spominjam svojih mlilih pokojnikov. Prav tako mi je, kakor da mi vsaka zvezda donša pozdrav od moje matere — in od Blauše. Ni mi možno, da Vam točno opišem — le tako je kakor da sem zopet žujima. — In Vera je obmolnila, a globok vdih se jej je izvil iz prsi. In potem, počasi korakajoča, mu je pripovedovala o Blauši. Besede so jej drhtele od ganotja, a vsaka beseda je tudi glasno izdajala ljubezen, ki je še vedno plamtela v sreči dekličinega do mile pokojnika. Spominjala se je vsake podrobnosti in vse jej je bilo kakor svetinja, kar jo je spominjalo na pokojno sestro. No — iz njenega pripovedovanja se je Lev konečno prepričal za gotovo, da Veri ni čisto nič znano o njegovi ljubezni do Blauše. Ona je pripovedovala, kako da je samo prehlajenje strlo Blaušo v grob in nekako nejasno je opominjala, da se spominja, kako so enkrat iskali Blaušo in jo potem našli na vrto objokano — a bil je tedaj zametel visok sneg. In Vera se je spustila v jok — tih krčevit jok. Lev pa je trpel peklenske muke. — Jaz stojim kakor lažjavec pred njo! — mu je zvonilo po glavi neprenehoma, in bilo mu je, kakor da ga nekaj sili, naj jej pove vse, ali neki notranji strah ga je zopet zadrževal vsakokrat. Saj — ona bi se z grozo in mržjo morala odvrniti od njega,

doma svojega govora dejal, da bi, z ozirom na to, da se je pred kratkim govorilo v zbornici o razpravem jeziku, govoril skoraj v svojem materinem jeziku, na vsak način, da si pa zavaruje to pravico. Ko je prešel k predmetu, dejal je govornik, da so stroški za vojsko postali prebivalstvu že neznosni, ter da je mednarodna dolžnost narodnih zastopnikov postaviti enkrat jez vedno bolj naraščajočim stroškom za vojaške potrebe.

Zahteval je, naj se čim prej izvede reforma vojaškega kazenskega postopanja ter naj se uvede dveletna vojaška služba. Zahteval je tudi, naj se v vojski odpravijo nekateri načini kaznovanja, ki niso več dostojni sedanjega prosvitljenega časa. — Slednjič je govornik izjavil, da bo njegova stranka glasovala proti vojni predlogi.

Mladoček posl. Udržal je izvajal, da ima parlament hude skušnje z vojno upravo, katera se prav nič ne briga za poslance in dela, kar se jej zljubi. Gotovo je, da se potrja mnogo več novincev, nego je izkazanih v prospektih ter da bodo stroški za novo povečanje vojske mnogo večji, nego zatrjuje minister. V Avstriji da se ne more govoriti o ustavnem življenju, ker se mora trpeti ministerstvo, sestavljeno iz samih birokratov. Parlament je gledališče marionet s spretnim impresarijem, dr. Koerberjem. — Zaključil je z izjavo, da bodo Mladočeki glasovali proti vojni predlogi, ne iz animoznosti proti vojski, temveč radi tega, da protestirajo proti sedanjemu režimu.

Posl. dr. Lueger je pojasnjeval vzroke, radi katerih se je njegova stranka odločila glasovati za vojno predlogo. Njegova stranka je stavila ministru tri zahteve: olahčanje vojaškega službovanja onim, ki so jedni vzdrževalci rodbin; določila glede dbav za vojsko in oproščanje od vojaških vaj v zadnjem letu službovanja. Ministri odgovor na te zahteve da so bili ugodni, vsled česar bo njegova stranka glasovala za predlogo.

Protestiral je proti zahtevi Madjarov, ki hočejo ustvariti narodno vojsko in je dejal, da mora ostati vojska skupna avstro ogrska institucija. — Napadal je potem socialiste in trdil, da mora vojska boriti se proti vnanjim in notranjim sovražnikom; notranji sovražniki da so socialisti.

Ko je govorilo še nekaj govornikov, se je seja zaključila.

O položaju. Razmerje med selanjo vlado in nemškimi strankami je že od nekaj notorično. Dejstva govore prglasno, da bi

kakor ubijalca svoje ljubljene sestre in bi ne mogel in ne smel nikdar več stopiti pred njo; — a njemu je bila nje bližina tako draga!

Iz dalje se je začel ropot kočije, ki je hitela za njima. Kmalu ju je dohitela. V polumraku se je dobro razločeval elegantni fjeton, katerega sta vlekla dva velika lepa konja. Poleg liveriranega kočijaža je sedel na kozlu tudi lakaj. V ozadju kočije je bila, na pol zvrnena mlada deklica z bogatim širokim klobukom na glavi, od katerega se je vilo gosto belo perje. Kraj nje je sedel star debel gospod, na malem sprednjem sedežu mlajši eleganten meščan.

Lev ni spoznal nikogar, tako hitro je zbežala kočija mimo njiju. No, Vera je spoznala po ekipaži, da so Mikolaševi.

— A! — se je iznebila odurno.

On pa je začel kar besneti, spominjajoči se poslovanja in dejanj Mikolaševa. Prav jezila ga je ta elegantna gosposka ekipaža.

— Taki ljudje — pa tako uživajo. To ti je pravica na svetu! Moral bi sedeti v Lepoglavi (v kaznilnici) — a glej — on kavalir — prvi v okolici!

— Ne — ne — tako! — ga je prekinila Vera živo in njeno lice se je pokazalo strogim z boleznim izrazom.

— Ravno Vi nimate razloga, da ga brinite! — je odgovoril Lev.

mogla koga puščati v dvomih glede na intimitnost tega razmerja. Ali v tem hipu je vse še posebno jasno, prozorno. Le tako, da je med Koerberjevo vlado in Nemci popolno soglasje, moremo si tolmačiti hrupno veselje po nemških listih na tem, da je večina za vojno predlogo Koerberjevo vladi zagotovljena.

Notri med tem veseljem svojim in — svojih zaveznikov, pa je g. Koerber poskrbel z drugim, in (da naravnost povemo) skrajno odijoznim činom, da je jasno in kako jasno! In jasno ne le razmerje med Koerberjem in Nemci, ampak jasno tudi, kako nizko taksira g. Koerber jugoslovanske poslance.

Kakor znano, se je na Dunaju ustanovil odbor, ki si je nadel nalogo, da vzbuja zanimanje za mučenike v Macedoniji. Ta odbor — v katerem je več drž. poslancev in mu je na čelu vitez Vuković — je hotel prirediti koncert Macedonskim beguncem v prilog. Ko pa je policija prepovedala koncert, se je podala k ministerskemu predsedniku deputacija z vitezem Vukovićem na čelu, ki mu je pojasnjevala, da ni bilo nikaškega veljavnega vzroka za prepoved, ker je imela priredba zgolj humanitaren namen. — Ministerski predsednik se je izgovarjal, da prepovedi ne more dvigniti, ker da bi prireditel vendar imela demonstrativen značaj, čemur se treba izoginiti z ozirom na pogajanja, ki se vrše med vlastmi radi reform v Macedoniji.

Temu nasproti se more konstatirati, da so se slične priredbe Macedoncem v prilog že vršile v Parizu in v — Berlinu, a nikdo ni nič čul, da bi bila katera vlast kaj rekriminala in da bi bilo to kaj motilo pogajanja med vlastmi. Bog ve, ali bi g. Koerber tudi ne hotel dvigniti prepovedi, ako bi nemški poslanci prirejali kaj takega?!

No, pa pustimo to! G. Koerber je o tej priliki zagrešil nekaj družega sila odijoznega, izgovoril je nekaj besed, kakoršnjih ne bi nikdo pričakoval iz ust ministra-predsednika v konstitucionelni državi. Začudil se je namreč, da se poslanci v Dalmaciji toli tople zavzemajo za stvar, kileži izven mej monarhije, dočim je v Dalmaciji toliko bede!!

Ta izrek je gorostasen. Gospod Koerber je hotel menda pokazati, da ne zna le groziti našim poslancem, ampak da jih tudi zna ceniti nekako tako, kakor so v tistih dobrih starih časih šomaštri cenili svoje — paglavce v najnižem razredu! Ali gospod Koerber je v resnici pokazal še nekaj družega — da ima

— Da — obsoditi koga popolnoma, za to se hoče mnogo. Da so njegovi interesi nasproti mojim, e — to mi še ne daje pravice, da ga sovražim. Pa naj je morda tudi zagrešil, ali ni naša dolžnost, da odpustimo? Ako ne storimo tako, čemu je potem Jezus prišel na svet? — A verujte mi, da tudi za nas same in naša sreča je mnogo ugodneje, ako odpustimo, nego če nosimo v sebi jezo in sovražstvo!

Lev jo je gledal začudeno, odgovoril pa ni ničesar. Ona je nadaljevala:

— Da se on gosposko vozi — a moj oče ima komaj na pol podrti kočiji — tudi to ne dene nič. Prvo ni sreča, a drugo ni neareča. Saj — ne prihajajte v protislovje sami s seboj; malo poprej ste rekli, kako da v tem vnanjem sijaju ni nikake vrednosti. Tako ste rekli. Jaz sem Vas umela tako. Pa je tudi tako. Oh — da ste zadnjikrat žuli propoved našega župnika — ravno o tem, kako vnanje slasti in lasti malo veljajo nasproti onemu, kar je v duši. — In rekel je, da ne treba, da vedno gledamo nad sebe in da zavidamo one, ki več morejo od nas — ampak gledati moram pred-se — in potem — vidimo še le — kako jih je mnogo, mnogo ki še bolj trpe — in naša bol naj bo le ta, ker jim ne moremo pomagati vsem. — Oh — krasno je govoril. (Pride še.)

PODLISTEK.

39

Na rojstni zemlji.

Spisal **Ksaver-Sándor-Gjalaki**; prevel **M. C. XIV.**

Ah — njemu je bilo dobro in ljubo okolo duše. Potem je pogledal Vero, ki je stala in se zagledala gori k nebu. Občudoval je krasoto obraza, oplemenjenega nenavadnim izrazom zanosa in uživanja. Očesi sta j-j bili nekako še večji in sedaj v mraku sti bili povsem temni, a vendar svitli od notranjega žara. Pogled, ki ga je obračala proti visinam, je plamtel od zanosa, pobožnosti in skrajne dobrote. Videči ta divni pogled teh divnih oči, Lev toliko da se ni pripognil pred njimi, a v dušo se mu je stavila — ne misel — ampak občutek, da ta pogled ne more biti, nego pogled nesmrtna, večne duše. In čutil je, da nikdar ne pozabi tega pogleda, in bilo mu je, da je šel mimo njega trenutek, ki je odločilen za ves vek.

— Je-li je Vam tako? — je vprašala hkratu Vera in se za hip obrnila do Leva z vsem obrazom, da se potem zopet obrne proti nebu. — Meni je v somraku pod vedrim nebom čisto kakor da je omrknilo mimo mena — morda je le od večernega mraka — ali bilo tako ali tako, meni nastaja kipno

namreč jako zmešan koncept o činiteljih, ki se interesirani na balkanskem vprašanju. In če se čudi Dalmatincem, da se interesirajo za balkansko vprašanje, nas sili misliti, da niti ne pozna ni etnografskih razmer na Balkanu, ni geografske lege Dalmacije. A pokazal je tudi, da ima sila zmešan koncept o tem, kar je poslanec v dolžnost in do česa ima pravico. Dolžan je zanimati se za bedo v svoji kronovini, ali da bi se radi tega ne smel zanimati za nič drugega: to je epohalno menenje brčkone edinega dr. Koerberja, sedaj ministerskega predsednika v konstitucionalni državi avstrijski!! Sicer pa, ako nas hoče čuti gospod Koerber: ako bi se kdo moral sramovati gori do ušes radi bede v Dalmaciji, moral bi se nje glavni provzročitelj, sedanji in vedni avstrijski zistem, ki je to toli lepo deželo tako neodpustno zane-marjal, in ki je tudi vso svojo železniško politiko urejal po diktatih iz Budimpešte, torej od tam, kjer so najhujši sovražniki vsaki gospodarski povzdigi v kraljestvih in deželah, zastopanih v — državnem zboru!!

G. Koerber, primite se za nos!

Ali vedo sedaj, gospoda jugoslovanski poslanci, kako jih takšna sedanji ministerski predsednik? Radi navedenega, nečloveškega izreka hočejo naši poslanci baje interpelirati v državnem zboru. Prav! Kličemo pa jim v spomin apostrofo v »Obzoru«: gledajo naj, da po dejanjih postanejo faktor »s katerimi si g. Koerber ne bo upal tako igrati!«

Iz ogrske zbornice. Tudi včeraj se je v ogrski poslanski zbornici nadaljevala razprava o vojni predlogi. Govorila sta samo dva govornika, na kar je bila seja zaključena.

Honvedski minister, baron Fejervary, se je bavil s slučajem nadporočnika Haydn, o katerem je poslanec Legyel trdil, da je bil kaznovan, ker se je na ulici pogovarjal v madjarskem jeziku. Minister je izjavil, da je ta dogodka popolnoma izmišljena, torej lažnjiva.

Nemci in Madjari. Madjarsko besnilo, ki se posebno zadnje čase pojavlja v tako grdih oblikah, da mora navdajati z ogorčenjem vsakega poštenega človeka — to besnilo se seveda ne ustavlja niti pred redakcijami nemških novic na Ogrskem in pada sekira madjarske — justice istotako tudi na vratove nemških novinarjev, kakor slovaških, srbskih, romunskih.

Ob takem stanju stvari postajajo nemška gospoda v rajhu nervozni, čut svobodomiselnosti in pravčnosti jim začenja peganjati mladje v germanskem sreču in pred očmi jim je z vso jasnostjo, da je postopanje Madjarov prav grdo, nečloveško. Listi v nemškem rajhu očitajo Madjarom: da zapirajo ljudi, ne da bi bilo opravičeno po zakonu, proganjajo zaradi deliktov, ki so po zakonu zastareli, urednike mečejo za mesece in mesece v zapore in jim nalagajo tisoče in tisoče kron globe, porotniki, ki sodijo, niti ne umejo čitati inkriminiranih člankov, priče, ki bi razbremenjale obtožence, se niti ne dopuščajo, državni pravdnik zasramuje in obrekuje obtožence itd.

Sploh v vsem tem madjarskem postopanju je — pravijo listi v nemškem rajhu in govore resnice —, sovražstvo, nagon po proganjaju, nasilje, samooblastnost, fanatizem in šovinizem! Ti dogodki da so sramotni.

Prav imajo nemški listi v rajhu. Le na nekaj pozabljajo. Na to namreč, da je slika, ki jo črtajo o Madjarih, verno zrealo, v katerem morejo videti — sebe, Nemce, in njihovo postopanje proti Poljakom v Poznanju! Kar je sramotno na Ogrskem, je sramotno tudi na Nemškem! Neki nemški list pozivlja naravnost nemškega cesarja, naj posreduje na dunajskem dvoru v prilog Nemcem na Ogrskem, naj torej poseže v dogodke v drugi državi! A kako so kričali isti Nemci, ko je deželni zbor galiski rezolviral proti tistemu bojevitemu govoru v Marienburgu, v katerem je cesar Viljelm napovedaval poznanski Poljakom — boj na nož?!

Človek res že ne ve, kako naj bi označil ta nemški dvojni vatec, s katerim merijo svet?!

Ni ga tako grdega, nasilnega in nemo-ralnega sredstva, da bi se ga ne posluževali proti drugim, ne da bi o tem pordečili od srca — in ni jih zopet tako občutljivih ljudi, ki precejajo moralno na vedre in prelivajo moralno zgražanje v potokih, ako je kdo komu njih malo krepkeje na mezinice stopil!!

Kar je grdo na Ogrskem, je grdo na Nemškem in Nemci nič ne izgube, ako podajo Madjarom bratsko roko v znamenju iste in jednake krivdnosti.

Macedonsko vprašanje. Z Dunaja poročajo iz neoficijelnega vira, da so že došli na Dunaj pritrjevalni odgovori na avstrijsko-ruske predloge glede reform v Macedoniji. V diplomatskih krogih se zadržuje, da reforme obsejajo med drugim tudi imenovanje generalnega inšpektorja, kateremu bi bili valiji v upravnih zadevah podrejeni. Ta inšpektor bi mogel biti tudi mohamedanec in bi bil imenovan od sultana, bil bi pa podvržen kontroli velesil, katere bi ga branile proti eventualnim nadlegovanjem in pretnjam od strani turške vlade. Velesile bi nadalje otomanski banki poverile finančno upravo Macedonije; tudi ta uprava bi bila pod nadzorštvo velesil.

Iz Sebastopola poročajo, da kupičijo tamkaj ogromnega vojnega materijala, kateri se pripravlja za ukrepanje na ladije. V slučaju konflikta med Turčijo in Rusijo odplula bi ruska črnomorska vojna mornarica pred Bosfor, ruska vojska pa bi se izkrcala v bolgarskih lukah Burgos in Varna.

V vasi Gokuzizuk (drinopoljski vilajet) našli so turški orožniki mnogo skritega orožja in zaprli nekaj uglednejših vaščanov. Naslednjega dne so prišli orožniki zopet v vas, tekom noči pa je prebivalstvo zapustilo vas in pebegnilo v Bolgarijo.

V obližju Drinopolja so štirje Bolgari v vasi Bumbojli umorili grškega kavarnarja Jurija Pirili. Umor se je dogodil na povelje macedonskega odpora, ki je doznal, da je bil Pirili turški ovaduh.

V predvčerajšnji seji bolgarakega sobranja odgovarjal je ministerski predsednik Danev na interpelacijo radi razpuščenja macedonskih odborov in aretiranja njih voditeljev. Danev je izjavil, da je to ukrenil, da obvaruje najvažnejše državne interese. Bolgarija ne more biti ognjičje macedonskih nemirov. Bolgarija je mala država in njena naloga ne more biti jedino in izključno le rešitev macedonskega vprašanja. Bolgarija se mora vesti tako, da bo mogla od velesil zahtevati, naj se zavzamejo za zboljšanje razmer v bližnji državi. Bolgarija mora skrbeti, da si velesile nadenejo težko nalogo rešitve macedonskega vprašanja.

Mi, nadaljeval je minister, ne težimo po pridobljenju Macedonije. Srečni bomo že, ako se v tej deželi vzpostavi red in ako se našim sorojakom zagotovijo človeške pravice. Medtem ko se velesile bavijo z reformami, katere se imajo izvesti v Macedoniji, veleva nam že najelementarnjši politični takt, da se vzdržujemo. Nadalje je izjavil minister, da mora Bolgarija se svojim lojalnim vedenjem prepričati Macedonce, da morajo tudi oni v sedanjem slučaju ostajati mirni, da bo toliko velesilam, kakor Turčiji mogoče izvesti reforme.

Tržaške vesti

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel v soboto, dne 21. t. m. ob 6. in pol uri zvečer sejo, na katero se vabijo vsi odborniki in njih namestniki.

Pogreb uzornega moža. Predvčerajšnjim vršil se je v Škedenju pogreb 63 letnega Josipa Sancin Drejača, ki je umrl v tukajšnji mestni bolnišnici v ponedeljek zjutraj. Pokojnik je bil vil narodnjak in je slavil lani petdesetletnico, odkar se je z vso vnemo udeleževal cerkvenega in narodnega petja. O tej priliki priredilo je pevsko društvo »Velesila« njemu na čast krassen koncert, katerega se je poleg Škedenjcev udeležilo tudi mnogo rodoljubov iz mesta in okolice. Temu društvu je bil pokojni Josip Drejač zvest in delaven člen od postanka društva pa do svoje smrti. O volitvah, posebno pa, ko ga leta niso še tako težila, bil je eden najboljših agitatorjev naše stranke. Škedenjci in posebno člani »Velesila« so ga zelo spoštovali, kar so posebno o priliki 50-letnice njegovega pevsnja in predvčerajšnjim o njegovem pogrebu. Pogreb njegov je bil nenavadno lep. Že iz mestne bolnišnice, kjer je umrl, do meje škedenjske župnije bilo je v sprevedu mnogo Škedenjcev, na meji škedenjske župnije pa je pričakovalo njegovo truplo pevsko društvo »Velesila«, škedenjska godba in ogromna množica ljudstva. Dva Velesila sta na to vstopila za križ, nesočta krassen veneč s trobojnim trakom in napisom »Pevsko društvo »Velesila« — neutrudnemu svojemu pevcu«. Ko se je spreved uredil, začel se je pomikati naprej v škedenjsko cerkev in od tam na

škedenjsko pokopališče. »Velesila« je pela žalostinke v cerkvi in nad grobom, medpota pa je svira'la godba.

Pogreb je bil res vreden vrliga značajnega moža, Škedenjci pa bodo najlepše proslavljali njegov spomin, ako ga bodo posnemali.

Ričmanje v državnem zboru. — V predvčerajšnji seji poslanske zbornice so poslanec Plantan in tovariši interpelirali vlado zastran nečloveškega in popolnoma nezakonitega postopanja tržaškega namestništva, oziroma koperskega okrajnega glavarstva nasproti Ričmanjem. — Plantanova interpelacija je adresirana na ministerskega predsednika in na naučnega ministra.

O dogodkih v Ričmanjih pravi reški »Novi list«:

»Očitno se vidi, da Dunaj in Rim ne dasta unije in da delata dogovorno. A narod jima odgovarja: mi pa pojdemo v pravoslavje. Ker pa je unija katoliški obred, je zopet drugo očitno: da Rimu in Dunaju ni toliko do obreda, kolikor do slovanskega jezika v cerkvi, katerega se toliko bojé«.

Ozirom na oni odlok okrajnega glavarstva v Kopru, v katerem je bilo Ričmanjem povedano, da njihove prijave oblast ne more vzeti na znanje, ker da niso v normalnem stanju in čustvovanju, meni spljetsko »Jedinstvo«:

»Kaj takega se še ni čulo nikdar! To je ravno toliko, kakor da bi se jim reklo: »vi ste znoreli!«, a znoreli so, ker hočejo v svojem jeziku moliti Boga. Doznajemo pa, da ni to, ni kar si bodi ne premoči onih poštenih kmetov«.

Nekoliko opravičenih pripomb. — Z ozirom na okolnost, da se v Trstu bližajo občinske volitve, in da je beležiti začetke nekega antisemitskega gibanja, je »Slavenska Misao« napisala nastopne opravičene opazke:

»V vsem tem se Slovenci dže rezervirano in delajo. To je pametno. Na Hrvate in Srbe, ki se nahajajo tu, nikdo niti ne pszi, ker se odtegnjuje politiki in se bavijo se svojimi kupčjskimi posli. Preveliki so obziri, ki jih zadržavajo, a največ na industrijalna dovoljenja, ki so pod nadzorstvom vladajoče stranke. Politični obziri so, da mnogi popačeno pišejo svoje ime. Žalostna resnica je, da so mnogi Hrvati in Srbi v Italijani, z istimi Italijani, ki ne dajo Slovincem niti ene slovenske šole, ki očitno teže po zjedinenju z matero-zemljo.

V pojasnilo. Danes došla nam »Reichswehr« ima kratek dopis iz Trsta, v katerem omenja po »Edinosti« tisto slavnost v proslavo obletnice ustaje v Milanu proti Avstriji. Ker pa stilizacija dopisa v »Reichswehr« ni dovolj točna — pravi namreč: kakor poroča »Edinost« — bi se moglo torej misliti, da smo le mi poročali o onih demonstracijah in si morda tudi kaj izmislili. Zato moremo pojasniti:

da so listi iz kraljestva prinesli dolga poročila o slavnostih v Milanu,

da smo mi posneli po teh virih,

da smo posneli le mal del vsega, ker je bilo vse drugo — prehud tobak,

da je bilo res hudo, skrajno, priča dejstvo, da sta bila radi poročil o slavnosti v Milanu v Trstu zaplenjena (kolikor nam znano) milanski »Corriere« in »Gazz. della Serra« iz Benetek; od tržaških pa le »Sole«, ker si drugi listi niso upali govoriti vse resnice, potajevati pa tudi niso hoteli!

Toliko smo hoteli napisati v pojasnilo. Kakor zanimivo in značilno okolnost bilo bi še dolati, da so nemški listi — neoficijozni in oficijozni — sledili stari taktiki starega avstrijskega zistema, ki najraje molči, ako se boji, da bi govor mogel kompromitirati — zasramovalce naše monarhije!

Ah, da, ta zistem — monarhija more biti ponosna nanj, raj je vedno prijatelj — njenim sovražnikom!

Ob kateri uri? Pišejo nam: Večkrat se mi namerja, da moram po opraviilu na magistrat. Ako imam posla pri nižjih uradnikih, odpravljam svoje posle precej za časa, ne pa tako, ako moram k kakemu asorju! Ti ljudje imajo svoje posebne urnike. Ob desetih, deseti in pol in premnogokrat celo ob enajsti uri, prihajajo ti veliki gospodje v svoje urade!

Recimo tudi, da imajo ti mogočni magistratovei posebne uradne dolžnosti izven urada; toda v slinih slučajih bi morali obveščati podrejene organe, kateri naj bi potem obveščali stranke ter jih s tem odvezali od neznošnega čakauja na magistratu.

Ako se ti in drugi uradniki z določenim urnikom, drže strogo določenega jim časa — na zvršetku svojih uradnih ur: imajo popolnoma prav. Z isto pravico pa zahtevamo mi, naj bodo uradniki ob določeni jim uri na svojem mestu!

Kateri je bolj olikan? Ko se je danes zjutraj našemu poročevalcu poljubilo iti, da si ogleda pgorišče, o katerem poročamo na drugem mestu, je naletel na oglu ulice Crociera in trga S. Francesco na nekega voznika, kateri je hotel z dvovprežnim vozom preko omenjenega trga.

Preko trga so bile napeljane cevi brizgalnic, katere so rabili gasilec za napeljavo vode. Te cevi je stražil uniformiran gasilec, ki je opozoril omenjenega voznika, naj ne vozi preko cevi. Voznik je pripomnil povsem opravičeno, da bi morali v slinih slučajih na začetku ulice postaviti znamenje ter tako prihranjati voznikom izgubo časa in sitnosti.

Da bi se mu ne bilo treba vračati, je voznik spravil cev, ki mu je delala napotje, pod rob trotoarja, po katerem je hotel nadaljevati svojo pot. Gasilec je postal nervozen in je revnega voznika ozmerjal z umazanimi besedami, dodavši: »Vi gotovo niste Tržičan!« Gospod gasilec je hotel menda reči: »Ako bi bil Tržičan, ne bi bil tako surov«. Po našem mnenju pa je imel voznik popolnoma prav in je tudi dokazal, da je — da si Slovence — mnogo bolj olikan, nego pa g. gasilec!

Redarstveni oblasti pa priporočamo, naj v slinih slučajih odredi, tako, kakor je menil naš voznik, naj postavi ali da postavi znamenja na začetku ulice, čez katere so napeljane cevi gasilcev in torej ne smejo pasirati vozovi.

Naši irredentarij v jezi in žalosti!

Predvčerajšnji »Indipendente« pretaka krokodilove solze radi — neumnosti brateev iz kraljestva! Kaj se je zgodilo vendar takega — porečete morda — da se glasilo laškega parlamenta tako jezi in ob enem žaluje?! — Naj vam povemo torej, zakaj gre! Pred črso je poreska čitalnica (La società del Casin) pisala v Italijo (!) (in sicer tvrdki Vallardi v Milanu), naj jej dopošlje en zemljevid Istre. Tvrdka je je odzvala in doposlala — dvojezičen zemljevid! Zraven besede Parenzo je stalo v oklepaju tudi ime »Poreč«, zraven »Capodistria« »Koper« itd.

Ker pa je to nezasišano žaljenje laške narodnosti, je slavni »Casino« takoj vrnil doposlani mu zemljevid!

Drug slučaj: Neko beneško mesto se je predrznilo poslati tržaškemu županu prijavo o nekem semaju pod naslovom »Bürgermeister«!!! Joj, joj, kako neumni so še bratei v kraljestvu in to vkljub mnogoletni šoli, ki jim jo dajejo tukajšnji Indipendentovci! To je res grozno — kaj ne?! Mesto da bi jim dopošljali zemljevide, na katerih je Istra (vsaj na papirju) že priklopljena k Italiji — jim pošiljajo take, po katerih je soditi, da Istra vendar le ni še popolnoma zrela za irredentarske idejale. Ali ni, da bi vsaki pošteni neodrešene počil od jeze in — žalosti?!

Mi umejemo torej žalost naših neodrešenih, ali pomagati jim ne moremo. Božja previdnost je tudi tisti košček zemlje istrske odmerila slovanškemu rodu, a kar je storila božja roka, ne skušaj rušiti slabotni človek!!

Kaj je to: »Edinost«? Prijatelj nam piše: Minoli teden sem bil šel v tobakarno, nabajajočo se v ulici Coroneo zraven trgovine gosp. Fajdige, da si kupim »Edinost«. Gospica — Slovenka — me je nekako začudeno vprašala: »Kaj je to — »Edinost«? Neverjetno se mi je zdelo, da bi v slovenski tobakarni službujoča slovenska gospica ne znala, kaj je »Edinost«. Zato sem ogrceno zapustil dotično traško, z namenom, da povprašam slavno uredništvo — ker nas sedaj dela mnogo v bližni omenjene tobakarne — kakšni ljudje so ti, ki, ali ne vedo, kaj je »Edinost« — ali nečajo vedeti?!

Židovski »Piccolo« se pa le prodaja v omenjeni tobakarni!

Naroden zidar.

In zopet nova partija. Danes zjutraj je prišla v Trst partija kakih 200 milih gostov iz drage nam Italije. Vsprejmal jih je polic. oficijal Kreiner, ki jim je pregledoval potne liste in se uverjal, da li imajo v žepu tistih par predpisanih kronic. Da li je našel vse v redu pri vseh, tega ne vemo. Gotovo pa je, da smo zopet bogateji za par sto njih, ki bodo trgali domačinom kruh izpred ust!

Kaj naj rečejo domačini k temu? Kakor skušnjava uči, dovoljeno jim je stiskati pesti od jeze in — postajati dalje brez dela in jela.

Določeni kongres vinogradnikov iz vse Avstrije se bo vršil v Spljetu. Tako je določil pooblaščen odbor v Kremsu.

Koncert »Dalmatinskega skupa«. — Vse one, ki so dobili poziv na koncert »Dalmatinskega skupa«, ki se bo vršil danes ob 8. uri zvečer v redutni dvorani gledališča »Politeama Rosetti«, opozarjamo še enkrat, naj nikar ne zamude te ugodne prilike, kajti jim nudi toliko in tako izbranega umetniškega užitka. V našem listu že objavljeni program kaže, da bo ta koncert nekaj izrednega. Poleg mnogih lepih orkestralnih točk, katere bo izvajal izvrstni orkester tukajšnjega pešpolka, poslušati bodo mogli udeleženci tudi opernega tenorja iz Zagreba, g. viteza Cammarota. Najbolj pa bo poslušalec zanimala novost: izvadi iz opere »Petar Svačić«, katero je na libreto g. dr. Trnoplesarja vglasbil nadebudni glasbenik, mladi g. Josip Mandić, katera oba bivata v našem mestu in sta člena istega »Dalmatinskega skupa«, ki priredi ta lepi koncert.

Nocoj se torej gotovo snide v redutni dvorani izbrana družba slovanstva tržaškega.

Veselica »Danice« na Kontovelju, ki so jo imeli zadnjo nedeljo, je prav izborna vpeša. Pevske točke so se izvajale pod vodstvom g. J. Štoka z znano preciznostjo. Posebno pa nam je ugajala krasna Vilharjeva skladba »Domovina«, ki se je izvajala s spremljevanjem orkestra. Največ zabave pa je povzročila šaljiva enodejska gosp. J. Štoka: »Trje je tički«. Da so bile vloge v spretnih rokah, in da so se igralci posebno potrudili, pokazalo je občinstvo s tem, da ni skoparilo s krepkim odobravanjem. Tudi druga igra: »Kje je meja?«, je vapelja nad pričakovanje dobro. Koliko pomaga vstrajnost in vaja, se je ravno tu sijajno pokazalo. Igralo se je jako gladko, in na diletantih ni bilo opaziti ni kake zadrege. Zato tudi splšen utis ni iz ostal. Prava živahnost se je razvila še le pri plesu, ki je trajal do zore.

S to veselico je pevsko društvo »Danica« zopet pokazalo, da umeje podajati občinstvu tudi lepo predpustno zabavo in razšli smo se z željo, da bi priredilo še mnogo takih veselice.

Velik požar. Sinoči je navstal požar v hiši na oglu ulice Stadion in Crociera, ki je lastnina gospodov E. Luzzatto in L. Pianf. Ogenj moral je biti že dokaj razširjen, ko ga je z ulice zapazil neki gospod in o tem brzojavno obvestil ognjegasno postajo, ker je o prihodu ognjegasev zavzema požar že ogromne dimenzije. Za prvim ognjegasnim vozom došlo je še več drugih in tudi brigalka na paro. Mnogo brigalk je brigalo vodo na gorečo hišo, a kljubu temu je bil požar vedno večji. Velika množica občinstva se je nabrala v ulicah Stadion in S. Francesco, kjer je gledala nenavadni prizor.

Ognjegasni so svoje delo morali omejiti na to, da so sosednje hiše branili pred požarom. Ob 11. uri se je udela streha in so imeli ognjegasni nekoliko lažje delo o lokaliziranju požara. Hiša, ki je bila samo na eno nadstropje in ki jo je požar skoraj popolnoma uničil, bila je določena, da se v kratkem podere.

Ogenj je bil pogašen ob 2. uri z jutro. Zavod za čiščenje kave, ki je bil v njej nameščen, ima vsled požara kakih 40.000 K škode. Vzrok požaru ni znan.

Dražbe premeščenj. V petek, dne 20. feb. ob 16. uri predpoldne se bodo v naslednje tuki, t. j. ohranjenega sodišča, v vilne stvari vršile sledeče dražbe premeščenj: na trgu S. Giovanni šte. 6. in v ulici S. Giovanni šte. 10, hišna oprava; v ulici Belloguardo šte. 5, hišna oprava; v ulici Carintia šte. 17, železna blagajna; v ul. Vicoło S. Vito šte. 2, chiffonier in tamburica; v ulici Caserma šte. 7, oprema v zalgi; v ul. Acquedotto šte. 11, krčmarska oprava in razse.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 1,2, ob 2. uri popoldne 6,2 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 776,4. — Danes plima ob 3:43 predp. in ob 5:24 pop.; oseka ob 10:36 predpoldne in ob 10:31 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Županom v Komnu** je izvoljen bivši župan g. Josip Švara; podžupan

so: Josip Volčič, Valentin Volčič, Anton Švara iz Komna, dalje Kovačič Josip, Ivan Urabeč iz Svetega, Štolfa Stefan, Volčjigrad, Anton Šebelja, Tomaževica.

× **Vsi so prihajali, samo njega ni bilo.** Neki na [Krasu se je imela včeraj vršiti poroka posestnika... (imen ne navajamo). Zbrani so bili svatje, na mestu je bila nevesta, pripravljena je bila godba, vsi so se bili tisti neizogibni, ki o takih prilikah zijala prodajajo, v kuhinji je že cvrčelo, lepo dišalo, se prijetno kadilo, kuharice so se sukale kakor tržaški »curli«... Vsi so prišli, vsi so prišli, samo njega ni hotelo biti od nikod — ženina.

Kaj storiti? No, pogodili so, kar je bilo najpametneje: akomodirali so se položaju in so — lepo papcali in pipcali in plesali... da niso kuharice zastoj cvrle in pekle in godei piskali.

Njega pa menda — kakor se glase najnovejša sporočila — še vedno... ni!

× **Z groba v plesno dvorano.** Na Reki se je pripetil nečuvčen slučaj, ki priča, kako daleč more pokvarjenost in hlepenje po uživanju zavesti žensko. Opažalo se je redno, kako s pokopališča na Reki zginjajo dragoceni svileni trakovi, ki so dičili vence. Policija je začela zasledovati in zasledila je res, da te trakove krađe četorica deklet, od katerih ena je okrasila svoj »dominc« s trakom, ukradenim na grobu in je hotela tako iti na ples. No, mesto na ples je morala oditi v policijski zapor skupno se svojimi tovarišicami, kjer so jim sneli krinke, pod katerimi so nesrečnice izvajale svoje nesramnosti.

× **Na korist družbe sv. Cirila in Metodija za Istro** priredita meščanstvo v Zagrebu in vseučiliška mladina dne 15. marca velik koncert in ples. Priprave za to plemenito prireditev so že v polnem razvoju. V prirejalnem odboru so imena prvih književnikov, umetnikov, trgovcev, obrtnikov in zasebnikov. Opravičena je torej nada, da ta prireditev prinese lep dar za našo družbo, lepo pomoč za duševno povzdigo in osamo svojenje našega roda-trpina v Istri.

× **Herpeljski rodoljubi** prirede dne 22. februarja 1903. plesni venček v prostori g. Frana Benčiča v Herpeljah. Svirala bo bratska golba iz Slap. Med otmori se bodo pevale slovenske pesmi. Vstopnica za gospode 1 K, za dame 40 st. Čisti dohodek je namenjen za snujbo se »Pevsko bralno društvo«. — Začetek ob 6. uri zvečer. — Na obilno udeležbo vabijo

Herpeljski rodoljubi. × **Čisti dohodek plesa hrvatske omladine na Reki** hrvatskemu šolstvu v prilog »naša K 9043. Ta denar je naložen v banki in hranilnici za Primorje. O načinu, kakor se izvede razdelitev, da bo koristnejše, bo določala skupščina vsekupne omladine Reke in Sušaka, ki bo sklicana čim prej v ta namen.

Vesti iz Kranjske.

* **V Ameriko** se je predminolo noč odpeljalo z južnega kolodvora v Ljubljani 242 oseb, med temi je 208 Hrvatov in 33 Kranjcev. Na dojenjškem kolodvoru so prijeli nekega kramarja iz črnomeljakega okraja, ki je tudi šel v Ameriko in peljal seboj nekega fanta, ki pa še ni bil zastobil vojaški dolžnosti. Tudi fanta so zaprli.

* **»Russkij kružok«** v Ljubljani uvel je poleg svojih običajnih večerov tudi še vsako »redo konverzacijske večere s čajem. Na teh čajnih večerih čitajo se že pridno dela Gogolja in A. S. Puškina, katera pisatelja učeni in učenke ruskega jezika že prav gladko čitajo. — Sploh pa obiskovalci kružka mnogo pridobe po nepriseljeni ruski konverzaciji, da se jim v različni razveže jezik.

* **Ljubljanske občinske volitve pred upravnim sodiščem.** Proti volitvam v Ljubljani, ki so se vršile pred dvema letoma, so Nemec Džimski in družba uložili dve pritožbi na upravno sodišče. Vsled teh pritožb je bila včeraj na rečenem sodišču na Dunaju razprava. Sodišče je zavrlo obe pritožbi in gosp. Džimski je ostal — pogorelec.

* **Samomor na borovniškem mostu.** — V »Slov. Narodu« čitamo o dogodbi, ki je jako prikladna za sedanji šegavi pustni čas. Neki pritepenec je imel baje že dlje časa navado, da si je za svoje bivališče izbral sloveči most v Borovnici, med gorajo in spodnjo kolono. Predvčerajšnjim popoldne je šel železniški mošter pregledovat, da-li ni

pitres pustil na mostu kakih slabih znakov. V tem je zapazil nepovabljenega naseljence, kako beži. A že mu je bil za petami moštrov pes. Ko je videl, da ne more ubežati, je begun skočil z mosta v silno globočino in je, seveda, ostal mrtev na mestu. Pri samomorilecu niso našli ne denarja, ne kakih dokumentov; opazili pa so, da ima zlomljeno nogo. Tudi ime so izvedeli slednjič. Samomorilec je bil — zajec!

Razne vesti.

Prvi obstrukcionist. Ker je nekoliko let sem v vseh parlamentih postala obstrukcija tako pogosta stvar, našel se je nekdo, ki je začel brskati po zgodovini in je iskal po njej, kdo je bil prvi obstrukcionist. Našel ga je. Bil je Cato Uticensis, glasoviti govornik, ki se je več nego enkrat poslužil tega sredstva, da prepreči vsprejem kakega zakona, ki mu ni bil po misli. Tako je n. pr. — kakor pripoveduje Cezar v svoji zgodovini meščanske vojne — enkrat Cato v senatu rimskem hotel preprečiti glasovanje o nekem zakonu, ki je bil predložen s plebejskih klopi. Ker je bila takrat pravda (danes bi rekli pravilnik), da so se govorci, ki se niso dovršili do zahoda sonca, nadaljevali naslednjega dne (nočnih sej namreč niso poznal), je Cato »skozil« nekoliko dni ovital delo senata, nadaljujé po navadi svoje dolge govore. Tu nam beseda »po navadi« (more solito) prča, da tak slučaj obstrukcije ni bil osamljen niti v samih Rimljanih ali zdi se, da so jo predsedniki tedanje dobe vsprejemali večo hladnokrvnostjo, nego današnji Kathreini, Vetterji in Ballestremi.

Princezinja Lujiza Sotvonska. Zatrjuje se, da se je princezinja Lujiza podala v zavod »Metairie« in se dozdevno ločila od Girona le v ta namen, da doseže ugodnejše pogoje za odnose z dvoroma v Draždanih in v Solnogradu. Kar se tiče njenega razmerja do otrok, da je dokleno že v zakonih, gre se samo za določitev modalitet in sestankov med njo in otoci. Med princezino in Gironom da je stalno dopisovanje ter da se takoj zopet združita in tudi poročita, kakor hitro bo vse uravnano. Princezinja da bo, ako bo treba, čó skušala doseči švicarsko državljanstvo.

Velik roparski umor v Bukarešti. Med najbrarnejimi tipi romunske prestolnice je bila 55 letna Agapja Strahinescu. V svoji mladosti je bila obče poznana svetna dama. A ko jej je pred več leti umrl mož in jej zapustil veliko premoženje, je začela štediti. Živela je kakor kaka berčica, »skopuharila je, pritrgovala ti celo najpotrebnejšo hrano in hodila je oblečena v seme enuje. — Jedina prijateljica, s katerimi je obdevala, je bila — vrsta psov. — Te dni pa so morali se silo odpreti nje stanovanje in so poleg postelje našli nje mrtvo truplo. Roparski morilec jo je zadavil, a jo je držal s tako silo, da jej je zlomil tri rebra. V spalni s bi je bilo ulomljenih več omar, v katerih je hranila denar in vrednostne papirje. Ubijalec je odnesel 30.000 frankov v gotovini in za več nego 100.000 fr. vrednostnih papirjev.

Polom v posojilnici sv. Vavla v Pragi. Predvčerajšnjim so imeli upniki in dolžniki te zadruge shod. — Predsednik odbora zaupnikov Schwarz, je naznanil, da je po polomu v tej posojilnici zadetih 300 rodbin. Eventuelni konkurz bi potisnil v konkurz še družih 17 denarnih zavodov in nad narod češki bi prišla gospodarska katastrofa. Zato je apeliral na upnike, naj ne povsipešujejo konkurza, ampak naj čakajo vsaj do občnega zbora, na katerem se misli določiti repartitijo po 300 K na delež. Neki člen je imenoval, one ulagatelje, ki so pričeli z eksekucijo, »bijene in vampirje«. Če upniki rastopajo z revolverjem, potem da tudi členom založne ni zameriti tega, ako se branijo z revolverji. — Vsi drugi govorniki, dolžniki in upniki, so se izjavili v tem zmislu, da je z vsemi sredstvi delovali na to, da ne pride do konkurza.

Loterijske številke izžrebase, dne 18. februarja:

Inomost	15	83	40	29	17
Br. 0	12	27	47	86	16

Brzobjavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 19. (B.) Zbornica poslancev. — Mej došlimi spisi je interpelacija poslanca Schönererja in tov. o delokregu min. stra dr. Rezeka. Interpelantje zahtevajo od

ministerskega predsednika natančnega pojasnila o delokregu in delovanju imenovanega ministra. Zahtevajo, naj ministerski predsednik svetuje kroni, da pošlje tega ministra v pokoj in da ne imenuje več nobenega ministra-rojaka češkega.

Zbornica je nadaljevala drugo čitanje vojne predloge. — Pchl. E l d e r s c h (socialist) je podrobno utemeljeval stališče svoje stranke nasproti militarizmu in institucijam vojske ter je opozarjal na gospodarsko depresijo ljudstva, katere so kriva visoka vojaška bremena. Dokler ne bodo spolnjene zahteve, ki jih stavljajo socialni demokratje že desetletja, se bodo vedno energično borili proti višanju bremen za vojsko. Govornik je v ostrih besedah polemiziral proti poslancu dru. Luegerju in je pripomnil na opazko Luegerjevo, da je prebivalstvo prijazno vojaštvu, da je to res v toliko, v kolikor je vojakom prijazni; ali zistemom militarizma ne soglašajo prebivalstvo.

Velika tatvina v katedrali.

PETROGRAD 19. (B.) Sinoči so ulomili tatovi v Izakovo katedralo in so odnesli iz okvirja neke ikone (slike) izveličarja, tri briljante v vrednosti 100.000 rubljev.

Ustaja v Maroku.

FEZ 18. (B.) Ena kolona vojnega ministra je potokla en del plemena Hayuas. Mnogo je ubitih in ranjenih. Glave ubitih in ujetnike so privedli v Fez.

Dvoboj med ministrom in parlamentarcem.

BUDIMPEŠTA 19. (B.) Danes se je vršil dvoboj med honvedskim ministrom baronom Fejervy-jem in posl. Szltanom Lengyelom. Minister je bil lahko ranjen na roko. Na tretjem spopadu se je ministru zlomila sablja.

Smrt nadvojvodinje Elizabete.

DUNAJ 19. (B.) Na povelje cesarjevo je bila danes v dvorni župni cerkvi maša zadušnica, katere so se udeležili cesar, kraljica-mati špajska, drugi člani cesarske hiše in mnogi civilni in vojaški dostojanstveniki.

Tifus v Pragi.

PRAGA 19. (B.) Kakor je že navadno, kaže tudi ta epidemija fluktuacije in se prijavlja sedaj več, sedaj manjše število slučajev. V minolem tednu je bilo prijavljenih v Pragi 34, v predmetjih 10 slučajev. Od sobote sem se opaža izdatno pomehavanje epidemije.

Dogodki v Macedoniji.

CARIGRAD 18. (B.) Sultan je izrekel zahvala knezu Ferdinandu Bolgarskemu za odredbe proti macedonškim odborom. Slično zavrlo je turška vlada izrekla bolgarski vladi.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcijski lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcijski lista »Edinost« v Trstu.

Aleksander Levi Winzi
Prva in edina tovarna pohištva vseh vrst.
TRST
TOVARNA: Vile Josa, vogal, Via Libertassa
ZALOGE: Piazza Rosario 40, 2 (Solako poslobo) in Via Riberge 41, 21
Telefon št. 870.
Velik letni inventar, srca in slik. Izv. vrste varčne tudi po posebni načrdu.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI KATALOGI IN PRABIO
Predmeti posilov se na pošto od 200 do 3000 franko.

Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan) vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osušil v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, modern. sestave. Konkurenčno cene.
Album pohištva brezplačen.

Pristen brinjevec

liter po 2 K 20 st prodaja PETER ŠMID v Selcah nad Škofjokoloko

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Cenike razpošilja franco.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia,
(vogal Androna dell'Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapetarij.

- Popolno opremljene sobe. -
Konkurenčne cene.

Naroče se dostavijo razven embalaže franco na koledvor ali brod v Trstu

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura obstoječa iz

14 krasnih dragocenih predmetov in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont, (na željo tudi posrebr.) z lepo razr. zlatim pokr. v. om. točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico
 - 1 brava goldin ali niklja okropan veržica s prive-on. Paržki sistm.
 - 1 goldn igla, za kravate z imitir. briljanti.
 - 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«
 - 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
 - 1 par uhanov iz pristinega srebra, uradno punčir.
 - 1 goldin pretan s krasnim kamenom.
 - 1 žepno ogledalo v etvijiu.
- Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont. vred pošilja le za 2 gl. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, tverdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarjajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in povrnem denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franco.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečavanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII Deutsbegasse, 8.

Pekarna in slasčičarna Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporoča svojo pekarno in slasčičarno, v kateri se dobiva trikrat na dan svež kruh in slasčice vsake vrste. Prodaja tudi: vsakovrstne moke iz grških mlinov po najnižjih cenah, in pristni najfineji refsčk v steklenicah.

Sprejema se tudi domač kruh v pečivo.

Udani

A. Peternel.

Paglianova pijača

●●● prof. Ernesta Pagliano ●●●
nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posele v Rimu, koje je dovolilo razprodajo. Odlikovano na narodni farmaceutični razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončecu in ovitkih našo varstveno znamko.

Naročbe je naslovljati na tverdka

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco šte. 4.

Rudolf Aleks. Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 2 II. nadstropje

(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene.

J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice

pristine le z rudečim napisom »J. Pserhofer« na pokrovcu vsake škatljice.

Z mnog. let razširjene, so te kroglice staro priznane, lahko odvajajoče in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočene zdravilo. Te kroglice delujejo tako mile, da se ne občuti nik-kih slabstij ter jih zamorejo brez skrbi živati tudi otroci.

J. Pserhoferjeve odvajajoče kapljice, koje imenuje navadno občinstvo »Pserhoferjeve piteke« se izdelujejo že nad 100 let od no in pristne v

J. PSERHOFERJEVI lekarni

na Dunaju, I. Singerstrasse 15.

Zavitek s 6 škatljicami stane K 2.10.

Izbrani izdelki, ki jih pošiljamo po pošti.

Ako se denar predplača, se doplačje poštnine prost:

1 zavitek	K 2.60	4 zavitki	K 8.90
2 zavitka	4.70	5 zavitkov	19.50
3 zavitki	6.80	10	18.50

Po ebno priporočljiva zdravila:

- J. Pserhoferjev balzam proti ozeblinam, 2 lončeka st. neta franco, ako se predplača K 2.15
- J. Pserhoferjeva grenka zelodčna tinktura, krepjujoča in čiščiva z želedec, franco 12 stekleniče ako se predplača K 5.—
- J. Pserhoferjev balzam zoper rane, 12 stekleniče franco, ako se predplača K 3.40

TISKARNA „EDINOST“
 sprejema naročila vsakovrstnih tiskovin.
 Ulica Carintia 12. — Telefon 870.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12
priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žindra, najboljšje umetno gnojilo.
Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Postrežba točna Cenaz nizke.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Špitalske ulice šte. 2.

Polnovplačani akcijski kapital
K 1,000.000
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menie.

Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija.)
Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjžice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.